Wikipedia

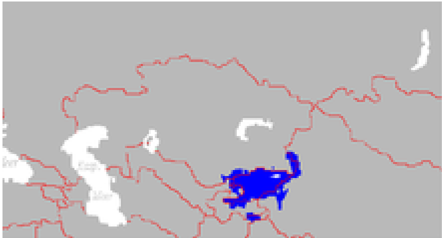
Cirgisis

Ón Vicipéid, an chiclipéid shaor.

Is í an **Chirgisis** (кыргызча, قىرعىزچه, *kyrgyzcha* nó кыргыз тили, قىرعىز تيلى, *kyrgyz tili*) an teanga stáit a labhraítear sa Chirgeastáin. Teanga Thurcach atá ann, agus í gaolmhar leis na teangacha a labhraítear san Úisbéiceastáin, sa Chasacstáin, sa Tuircméanastáin, san Asarbaiseáin agus sa Tuirc. Is grúpa eitneach Áiseach iad na Cirgeasaigh. Is í an Chirgisis a bpríomhtheanga. Is í an Chirgisis "teanga stáit" na Cirgeastáine, ach san am céanna, is í an Rúisis an "teanga oifigiúil".

Tá Rúisis an theanga uirbeach sna caithreacha sa Chirgeastáin. Ní labhríonn a lán daoine Cirgeasaigh an Chirgisis, i measc na daoine óga go háirithe mar tá Rúisis an príomhtheanga sna príomhchaithreacha chomh Bíscéic agus Ois.

Cirgisis **(kyrgyz tili, кыргыз тили, قىرعىز تيلى)**	
Á labhairt:	An Chirgeastáin (Teanga Stáit), An Afganastáin, Úirtheorainn (An tSín), An Táidsíceastáin, An Rúis
Réigiún:	An Áise Láir
Cainteoirí san Iomlán:	4.3 milliún (Daonáireamh 2009)
Líne ghinealaigh:	Teangacha Tuircice Tuircic Thiar Thuaidh Cirgisis-Altáis **Cirgisis**
Stádas Oifigiúil	
Foras Pleanála Teanga:	
Cóid teangeolaíocha	
ISO 639-1	ky
ISO 639-2	kir
ISO 639-3	kir (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=kir)
Amharc ar: Teanga – Liosta Teangacha	

Ceantar na Cirgiseoraí

Clár ábhair

Foghareolaíocht
- Gutaí sa Chirgisis
- Consain sa Chirgisis

Aibítir

Deilbhíocht agus comhréir
- Córas na dtuiseal
- Forainmneacha

Foghareolaíocht

Gutaí sa Chirgisis

	Tosaigh		Cúil	
	Neamhchuimsitheach	**Cuimsitheach**	**Neamhchuimsitheach**	**Cuimsitheach**
Neas	i	y	ɯ	u
Lár	e	ø		o
Oscailte	a		ɑ	

Consain sa Chirgisis

		Béalach	Déadach/Ailbheolach	Iarailbheolach	Droma
Srónach		m	n		ŋ
Pléascach	**Neamhghlórach**	p	t		k
	Glórach	b	d		g
Cuimilteach	**Neamhghlórach**	(f)	s	ʃ	(x)
	Glórach	(v)	z		
Faiceasach			l		j
Crá			r		

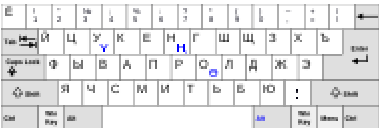
Úsáidtear (f), (v) agus (x) i bhfocail iasachta amháin.

Aibítir

Úsáidtear an aibítir Choireallach sa Chirgeastáín, is é sin aibítir na Rúisise móide na litreacha ң, ө, agus ү.

Úsáidtear an aibítir Araibeach san Úirtheorainn, sa tSín.

Cé nach bhfuíl aon aibítir Rómhánach oifigiúl i gcomhair na Cirgisise, scríobhtar téacsanna áirithe san aibítir Tuircise, leis na litreacha breise "ñ" /ŋ/ agus "q" /q/.

Méarchlár an Chirgisis

Coireallach	Araibeach	Rómhánach	Gaeilge
Бардык адамдар өз беделинде жана укуктарында эркин жана тең укуктуу болуп жаралат. Алардын аң-сезими менен абийири бар жана бири-бирине бир туугандык мамиле кылуута тийиш.	باردىق ادامدار ۅز بەدەلىندە جانا ۇقۇقتارىندا ەركىن جانا تەڭ ۇقۇقتۇۇ بولۇپ جارالات. الاردىن اڭ- سەزىمى مەنەن ابىيىرى بار جانا بىرى-بىرىنە بىر تۇۇعاندىق مامىلە قىلۇۇعا تىيىش.	Bardıq adamdar öz bedelinde cana uquqtarında erkin cana teñ uquqtuu bolup caralat. Alardın añ-sezimi menen abiyiri bar cana biri-birine bir tuuğandıq mamile qıluuğa tiyiş.	Saolaítear na daoine uile saor agus comhionann ina ndínit agus ina gcearta. Tá bua an réasúin agus an choinsiasa acu agus dlíd iad féin d'iompar de mheon bráithreachais i leith a chéile.

Deilbhíocht agus comhréir

Córas na dtuiseal

Tá 6 tuiseal sa Chirgisis. Braitheann an sórt foirceann ar chomhcheol na nguta agus na consain in aice leis.

Tuiseal	Cruithí Féideartha	*"bád"*	*"aer"*	*"buicéad"*	*"lámh"*	*"ceann"*	*"salann"*	*"súil"*
Ainmneach		кеме	аба	челек	кол	баш	туз	көз
Ginideach	-нын, -нин, -дын, -дин, -тын, -тин, -нун, -нүн, -дун, -дүн, -тун, -түн	кеме**нин**	аба**нын**	челек**тин**	кол**дун**	баш**тын**	туз**дун**	көз**дүн**
Tabharthach	-га, -ка, -ге, -ке, -го, -ко, -гө, -кө	кеме**ге**	аба**га**	челек**ке**	кол**го**	баш**ка**	туз**га**	көз**гө**
Cuspóireach	-ны, -ни, -ды, -ди, -ты, -ти, -ну, -нү, -ду, -дү, -ту, -тү	кеме**ни**	аба**ны**	челек**ти**	кол**ду**	баш**ты**	туз**ду**	көз**дү**
Áitreabhach	-да, -де, -та, -те, -до, -дө, -то, -тө	кеме**де**	аба**да**	челек**те**	кол**до**	баш**та**	туз**да**	көз**дө**
Ochslaíoch	-дан, -ден, -тан, -тен, -дон, -дөн, -тон, -төн	кеме**ден**	аба**дан**	челек**тен**	кол**дон**	баш**тан**	туз**дан**	көз**дөн**

Forainmneacha

Tá 8 forainmneacha pearsanta ag Cirgisis:

Forainmneacha Pearsanta

Uatha		Iolra	
An Chirgisis (traslitriú)	**An Ghaeilge**	**An Chirgisis (traslitriú)**	**An Ghaeilge**
Мен (Men)	Mé	Биз (Biz)	Sinn
Сен (Sen)	Tú *(neamhfhoirmeálta)*	Силер (Siler)	Sibh *(neamhfhoirmeálta)*
Сиз (Siz)	Tú *(foirmeálta)*	Сиздер (Sizder)	Sibh *(foirmeálta)*
Ал (Al)	Sé/Sí	Алар (Alar)	Siad

Díochlaonadh na bhForaimneacha (Díochlaonadh Neamhrialta i gcló trom)

	Uatha				Iolra			
	1ú	**2ú nfrm**	**2ú frm**	**3ú**	**1ua**	**2ú nfrm**	**2ú frm**	**3ú**
Anm	мен	сен	сиз	ал	биз	силер	сиздер	алар
Cus	**мени**	**сени**	сизди	**аны**	бизди	силерди	сиздерди	аларды
Gin	**менин**	**сенин**	сиздин	**анын**	биздин	силердин	сиздердин	алардын
Tab	**мага**	**сага**	сизге	**ага**	бизге	силерге	сиздерге	аларга
Áit	менде	сенде	сизде	анда	бизде	силерде	сиздерде	аларда
Och	менден	сенден	сизден	андан	бизден	силерден	сиздерден	алардан

Aisghafa ó "https://ga.wikipedia.org/w/index.php?title=Cirgisis&oldid=918403"

Tugadh an leathanach seo cothrom le dáta an 16 Eanáir 2019 ag 15:50.

Tá an téacs ar fáil faoi réir an Creative Commons Attribution/Share-Alike License; féadann téarmaí eile a bheith i bhfeidhm sa bhreis. Féach ar Téarmaí Úsáide le sonraí a fháil.
Trádmharc cláraithe is ea Wikipedia® de chuid Wikimedia Foundation, Inc., eagraíocht neamhbhrabúis.